

Gergely Gonczi

Research Summary

I have conducted my research in the Law Library of the University of Edinburgh. My main field of interest has been the analysis of the Parole Boards operating in the United Kingdom. The comparative study has drawn conclusions regarding the Human Rights issues that might emerge in relation to the newly-introduced Hungarian Parole Boards for LSWP sentences. I also provide *de lege ferenda* suggestions for a reform that shall take place in the imminent future to avoid a serial of ECtHR violations.

Gönczi Gergely

Beszámoló

Kutatásomat az Edinburgh-i Egyetem jogi könyvtárában végeztem. A kutatás témája a Magyarországon frissen bevezetett, a tényleges életfogytiglani szabadságvesztéssel sújtottak számára létrehozott kegyelmi rendszer összehasonlító elemzése, amelynek külön fejezetet szenteltem a szakdolgozatomban. E terület Magyarországon ilyen szempontok szerint még nem egyáltalán nem kutatott, így munkám eredményei hozzájárulnak a témában zajló kurrens magyar tudományos vitához. A fejezet létrejöttéhez közvetlenül hozzájárult a tanulmányút, azt teljes egészében itt-tartózkodásom alatt készítettem, gyakorlatilag kizárólag az itt fellelhető források alapján.

A Magyarországon frissen bevezetett kegyelmi rendszer nagyfokú hasonlóságot mutat a brit *Parole Board*-okkal.

E szervek a beszámítási képességükben fogyatékos bűnelkövetők szabadságelvonását felülvizsgáló *Mental Health Review Tribunal* nevű szakmai bizottságból nőttek ki. A *Home Office* (kb. belügyminisztérium) mellett működő testületek a határozatlan idejű szabadságvesztések

felülvizsgálatával kapcsolatban töltöttek be tanácsadó szerepet: ajánlásokat fogalmaztak meg az illetékes miniszter számára.

A kegyelmi rendszer működésének megértéséhez elengedhetetlen volt a kontinentális gyakorlattól eltérő brit büntetéskiszabási rendszer kutatása és összefoglalása.

A büntetéskiszabási rendszerhez szervesen kapcsolódó kegyelmi rendszerben a *Home Secretary* (kb. belügyminiszter) központi szereppel rendelkezik. Kegyelmi jogkörére vonatkozó, szervesen fejlődő, szokásjogi alapú és kevésbé szabályozott rendszer reformja kimutathatóan egy-egy strasbourgi döntéshez köthető. A releváns szakirodalom mellett mind az Emberi Jogok Európai Bíróságának döntéseit, mind az ehhez kapcsolódó brit bírósági határozatokat fel kellett dolgoznom. Az Edinburgh-i jogi könyvtárban áttekintett, bedolgozott döntések a következők:

- *A and Others v United Kingdom ECHR Reports 2009; 49 EHRR 29 §§ 203–4.*
- *Assenov and Others v. Bulgaria No. 24760/94.*
- *Čonka v. Belgium No. 51564/99.*
- *DN v. Switzerland [GC] No. 27154/95.*
- *Doody v. Secretary of State for the Home Department [1994] 1 AC 531.*
- *Findlay v the United Kingdom, No. 22107/93.*
- *Hussain v. the United Kingdom, No. 21928/93.*
- *Hutchison Reid v. the United Kingdom No. 50272/99.*
- *Kafkaris (II) v. Cyprus, No. 9644/09.*
- *Osborn, Booth and Reilly v The Parole Board [2010] EWCA Civ 1409*
- *R (Anderson and Taylor) v. Home Secretary [2003] 1 AC 837.*
- *Singh v. the United Kingdom, No. 23389/94.*
- *Stafford v. the United Kingdom, No. 46295/99.*
- *T. v. the United Kingdom, No. 24724/94 24724/94.*
- *Thynne, Wilson and Gunnell v. the United Kingdom, No. 11787/85; 11978/86; 12009/86.*

- *V. v. the United Kingdom*, No. 24888/94.
- *Weeks v. the United Kingdom*, No. 9787/82.
- *Wynne v. The United Kingdom*, No. 15484/89.
- *X v. the United Kingdom*, No. 7215/75.

A Magyar László ügyében hozott döntés hatására a Parlament 2014. november 18-án elfogadta az igazságügyért felelős miniszter által beterjesztett, az új Bv. tv-t módosító jogszabályt. E módosítás 2015. január 1-jével bevezeti a TÉSZ-re ítéltet vonatkozásában a hivatalból lefolytatandó kötelező kegyelmi eljárást. Ezen eljárás menetének leírását követően annak vizsgálata szükséges, hogy az ún. Vinter-felülvizsgálat alapján az államot pontosan milyen kötelezettségek terhelik. Az absztrakt szempontrendszer felvázolását követően azt vizsgálom, hogy a frissen bevezetett magyar kötelező kegyelmi eljárás strasbourgi mércével megfelelőnek tekinthető-e.

Kutatásom során arra az indokolt következtetésre jutottam, hogy a magyar kegyelmi rendszer, bár névleg teljesít számos, a strasbourgi plénum döntéseiben megjelenő követelményt, összességében nem fogja kiállni az Emberi Jogok Európai Egyezményének próbáját, és Magyarország sorozatos újabb elmarasztalásokra számíthat az Egyezmény 5. cikk 4. bekezdésének, illetve mögöttesen a 3. cikknek a megsértése miatt. A záró alfejezetben ennek fényében teszem meg *de lege ferenda*-javaslataimat, amelyben egy egyezménykonform reformlehetőséget vázlok fel.

Az Edinburgh-ban feldolgozott irodalom:

- AMATRUDO, ANTHONY – BLAKE, LESLIE WILLIAM: *Human Rights and the Criminal Justice System*. Oxford: Routledge 2015.
- APPLETON, CATHERINE: *Life after Life Imprisonment*. Oxford: Oxford University Press 2010.

- FOSTER, STEVE: Human Rights and Civil Liberties. Második kiadás. Edinburg: Pearson 2008
- HARRIS, DAVID – O’BOYLE, MICHAEL – BATES, ED – BUCKLEY, CARLA et al.: Law of the European Convention of Human Rights. 2. kiadás. Oxford: Oxford University Press 2009.
- MCCUTCHEON, J PAUL – COFFEY, GERARD: Life Sentences in Ireland and the European Convention on Human Rights. The Irish Yearbook of International Law, Vol. 1. 2006. 101–120.
- MITCHELL, BARRY – ROBERTS, JULIAN V: Exploring the Mandatory Life Sentence for Murder. Oxford: Hart Publishing 2012.
- PADFIELD, NICOLA: Beyond the Tariff – Human Rights and the Release of Life Sentence Prisoners. Oxford: Willan 2002.
- SZYDŁO, MAREK: Free Life after Life Imprisonment as a Human Right under the European Convention. European Constitutional LR Vol. 9. 2013. 501–512.
- VAN ZYL SMIT, DIRK – WEATHERBY, PETE – CREIGHTON, SIMON: Whole Life Sentences and the Tide of European Human Rights Jurisprudence: What Is to Be Done? Human Rights Law Review, 2014/14. 59–84.